

**GROENE
METROPOOL
REGIO** ARNHEM
NIJMEGEN

KWARTAALBERICHT 1^e KWARTAAL 2026

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Ontwikkelingen en resultaten	3
2.1 Verhuizing kantoor GMR naar Arnhem	3
2.2 Regiocongres Werk in uitvoering: en gewerkt werd er!	3
2.3 Algemene Subsidieverordening vastgesteld	3
2.4 Evaluatie aangeboden aan colleges	4
2.5 Samenstellingscommissie aan het werk	4
2.6 Laatste vergadering regioagendacommissie	4
2.7 Regio Deal Gezonde groene groei goed op stoom!	4
3. Resultaten per opgave	7
3.1 Verbonden regio	7
3.2 Productieve regio	9
3.3 Circulaire regio	10
3.4 Ontspannen regio	12
3.5 Groene groeiregio	13
4. Tot slot	14

1. Inleiding

Dit is het eerste kwartaalbericht van dit jaar over de uitvoering van de regionale agenda 2025-2028 van de Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen (GMR). We beginnen met de meest in het oog springende ontwikkelingen om vervolgens per opgave verslag te doen van het eerste kwartaal van 2026.

2. Ontwikkelingen en resultaten

2.1 Verhuizing kantoor GMR naar Arnhem

We zijn sinds 12 januari te vinden op onze nieuwe stek in Arnhem. In het WTC-gebouw (blauwe toren) zitten we op een deel van de 7^e verdieping. Het WTC zit aan de Nieuwe Stationsstraat 10, bij het station Arnhem Centraal.

Er staan twee torens van 70 meter hoog: een groene en een blauwe. De groene toren staat aan de kant van het groene Sonsbeekpark: de Parktoren. De blauwe toren staat in de richting van de door Arnhem stromende Rijn: de Rijntoren (WTC Arnhem).

→ [Bereikbaarheid & parkeren GMR-kantoor Arnhem](#)

2.2 Regiocongres Werk in uitvoering: en gewerkt werd er!

De GMR bestaat dit jaar 5 jaar. “We zijn niet langer alleen aan het plannen en dromen. We zijn aan het bouwen, aan het vernieuwen en aan het waarmaken”, zei onze voorzitter Hubert Bruls tijdens de opening op het jaarlijkse regiocongres op vrijdag 27 februari. De titel van het congres was dan ook treffend: Werk in uitvoering! De locatie was wellicht nóg passender: de Papierfabriek in Nijmegen.

In zijn State of the Region schetste voorzitter Bruls: “De uitvoering wordt de komende jaren een heuse uitdaging, maar die zien we met veel vertrouwen tegemoet. We hebben als regio allang bewezen dat we het kunnen.” Dat kwam volop aan de orde in de workshoprondes die volgden; maar liefst 16 workshops stonden op het programma. Logisch dat onze gasten tijdens de borrel ruim de tijd namen om na te praten, bij te praten en met elkaar kennis te maken. Een middag vol ontmoeting en verwondering, van herkenning en bevestiging, van inspiratie en vooral doen! Het [uitgebreide sfeerverslag](#) met [foto's](#) staat op onze website.

2.3 Algemene Subsidieverordening vastgesteld

Op 15 januari jl. is de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling (GR) van kracht geworden. Na een lang en zorgvuldig proces hebben alle 17 colleges en 17 gemeenteraden ingestemd met de nieuwe GR. Deze GR geeft de GMR de bevoegdheid om zelf subsidies te verstrekken. De GMR hoeft dan niet meer voor een ontvangen subsidie een kassier te zoeken die vervolgens de subsidieverstrekking namens de GMR overneemt. Deze overgedragen raadsbevoegdheid is beperkt tot de opdracht, binnen de vijf opgaven, die de gemeenten aan de GMR destijds gaven. Als eerste stap heeft het algemeen bestuur (AB) op 11 februari 2026 een Algemene Subsidieverordening vastgesteld. Deze verordening geeft algemene spelregels voor verstrekking van subsidies. Wanneer een subsidie zich aandient, stelt vervolgens het AB de specifieke regeling vast.

2.4 Evaluatie aangeboden aan colleges

Op 25 februari bood het dagelijks bestuur aan de colleges het evaluatierapport over de bestuursperiode 2022-2026 aan. In de GR is vastgelegd in artikel 36 dat het AB van de GMR aan het einde van de bestuursperiode een evaluatie uitvoert over het algemeen functioneren en de werkwijze van de Regio Arnhem-Nijmegen. Het AB stemde op 11 februari in met het evaluatierapport. Het AB concludeert dat de samenwerking van de 17 gemeenten in de GMR steeds meer loont. Door de versterkte samenwerking, die in 2021 startte, is de regio steeds meer zichtbaar geworden, krijgen we samen en met onze partners steeds meer voor elkaar voor de inwoners en bedrijven in onze regio. Na vijf jaar is een stevige basis ontstaan om te werken aan een balans tussen de druk die is ontstaan op de regio en de zorg voor de natuurlijke omgeving, kortom “Meer landschap, meer stad”.

In de [aanbiedingsbrief](#) gaat het dagelijks bestuur in op de reacties, die zowel schriftelijk als mondeling (in de AB-vergadering) zijn ontvangen. De suggesties zijn een bijdrage aan de verdere versterking van onze samenwerking.

2.5 Samenstellingscommissie aan het werk

De start van een nieuwe bestuursperiode vraagt om invulling van alle bestuurlijke regionale rollen. De leden van de nieuwgevormde colleges worden uitgenodigd hun belangstelling kenbaar te maken voor rollen als bestuurlijke opdrachtgever of als speerpunttrekker binnen een opgave.

Een commissie, bestaande uit de AB-leden Hubert Bruls, Patricia Hoytink-Rooibos, Arend van Hout en Mark Slinkman, maakt voor het AB een advies voor de benoeming van de vijf bestuurlijke opdrachtgevers. In de achterliggende maand heeft deze samenstellingscommissie met alle huidige bestuurlijke opdrachtgevers een gesprek gevoerd als voorbereiding op de selectie. De gesprekken voor de rol als bestuurlijke opdrachtgever zijn de tweede helft van juni gepland.

2.6 Laatste vergadering regioagendacommissie

Op 22 januari was de laatste vergadering van de regioagendacommissie (RAC) in haar huidige samenstelling. De RAC heeft tijdens deze vergadering haar overdrachtsdocument voor (nieuwe) raadsleden en toekomstige RAC-leden vastgesteld. Het doel van het document is om nieuwe leden te informeren over de GMR, de positie van gemeenteraden en specifiek de rol van de RAC.

Aan het einde van de vergadering is afscheid genomen van de mensen in de eerste samenstelling van de RAC van de GMR. Sinds 2022 speelden zij een belangrijke rol in het zorgvuldig voorbereiden, agenderen en begeleiden van regionale besluitvorming. Het was een periode van pionieren; een interessante, soms uitdagende zoektocht. Namens het DB bedankte burgemeester Van Riswijk - met een passend presentje en kaart - hen hartelijk voor hun inzet de afgelopen vier jaar.

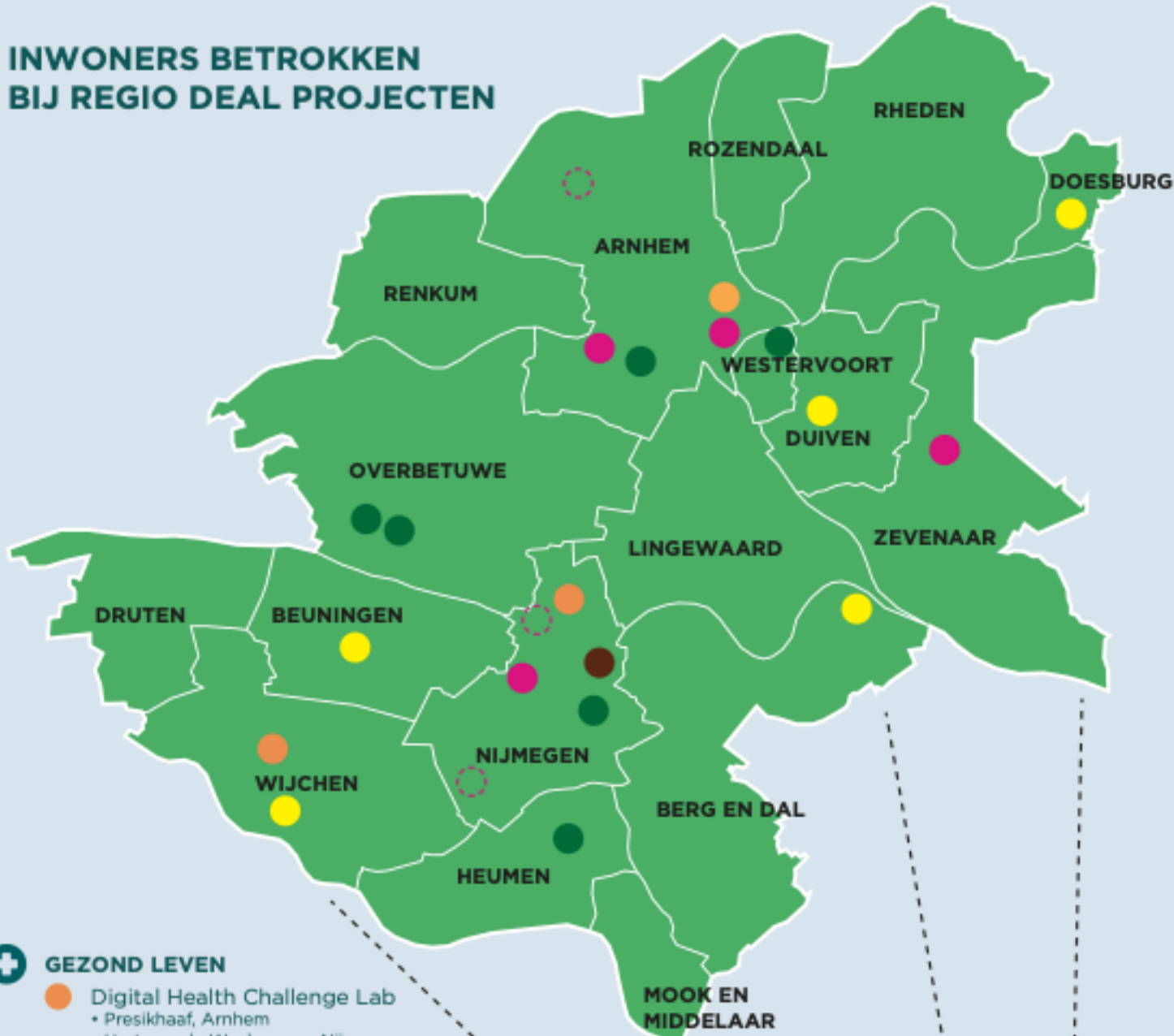
2.7 Regio Deal Gezonde groene groei goed op stoom!

Dit kwartaal werden de laatste subsidieaanvragen binnen de Regio Deal Arnhem-Nijmegen ingediend. En het laatste deel van de provinciale cofinanciering is toegekend aan de projecten. Afgelopen kwartaal is weer gewerkt aan kennisdeling. Met ambtenaren van diverse ministeries van het Rijk op kantoor van de GMR voerden we over veel projecten het gesprek. [VIA-T stelde haar circulair en opnieuw ingerichte gebouw open met een hartelijke ontvangst aan aanwezige betrokken partners.](#)

Er zijn verschillende Regio Deal-projecten die actief inwoners betrekken bij hun project. Heel goed en mooi. Dat gebeurt op verschillende manieren in allerlei wijken en kernen van onze regio. Op welke plekken inwoners participeren, hebben we in beeld gebracht. De overzichtskaart hierna is daarvan het resultaat. Er is ook te zien dat we niet met meerdere projecten een wijk ingaan om inwoners te betrekken.

Inwoners vanuit elf GMR-gemeenten denken door participatie mee in de projecten Digital Health Challenge Lab, Build4Health, Lifeport Cool Lab, Arbeidsmarkt die werkt en Wijk- en dorpsgericht werken. Deze projecten gaan over gezond leven, klimaatadaptatie in de wijk, werken en leefbaarheid.

INWONERS BETROKKEN BIJ REGIO DEAL PROJECTEN

GEZOND LEVEN

- Digital Health Challenge Lab
  - Presikhaaf, Arnhem
  - Hart van de Waalsprong, Nijmegen
  - Valendries, Wijchen
- Build4Health
  - Arnhem-Oost en Meinerswijk, Arnhem
  - Neerbosch-Oost, Nijmegen
  - Stegeslag (De Liemerije), Zevenaar

- NB In onderstaande wijken staat het gepland maar hebben we nog geen contacten lopen:
  - Arnhem: Het Dorp
  - Nijmegen: Waalfront en Meijhorst

TOEKOMSTBESTENDIG WONEN

- Lifeport Cool Lab
  - De Mosterdhof, Westervoort
  - De Groene Corridor, Nijmegen
  - Herveld en Andelst, Overbetuwe
  - Heumen, Malden
  - Croydonplein, Arnhem-Zuid

WERKENDE ARBEIDSMARKT

- Werken aan een arbeidsmarkt die werkt
  - Nijmegen Oost

WIJK- EN DORPSGERICHT WERKEN

- - Aalsterveld, Tinnegleter, Olde Tempel en Viermorgen, Beuningen West
  - Hart van Zuid, Wijchen
  - Millingen aan de Rijn, Berg en Dal
  - Blijfwijk / Eilandplein, Duiven
  - Doesburg

NB Niet alle projecten zijn geografisch te duiden, bijvoorbeeld onderzoeksprojecten. En niet bij alle projecten worden inwoners betrokken. Voor een volledig overzicht van de projecten verwijzen wij je naar www.gmr.nl/regiodeal

3. Resultaten per opgave

3.1 Verbonden regio

Netwerkanalyse Arnhem-Nijmegen en Foodvalley

In het Bestuurlijk Overleg MIRT Oost-Nederland (november 2022) is de afspraak gemaakt om als Rijk, provincie en regio's (GMR en Regio Foodvalley) samen het proces te starten om te komen tot een regionale netwerkanalyse 2030-2040 voor het NOVEX gebied Arnhem-Nijmegen-Foodvalley. De netwerkanalyse is inmiddels uitgevoerd en opgeleverd. In deze netwerkanalyse zijn de mobiliteitsopgaven in beeld gebracht. Voor de mobiliteitsopgaven zijn drie maatregelpakketten opgesteld en beoordeeld op hun bijdrage aan bereikbaarheid, maar ook de bijdrage aan brede welvaart. Op basis van deze effecten zijn oplossingsrichtingen geformuleerd waaruit geconcludeerd kan worden dat regio, provincie en Rijk elkaar nodig hebben om tot een samenhangend pakket aan maatregelen te komen, die bijdragen aan het behoud of verbetering van de brede welvaart. Afstemming van beleid, infrastructuur en ruimtelijke ordening, passend bij de verschillende gebiedstypen is hierbij vereist. In het vervolg van de netwerkanalyse werken wij, met de NOVEX partners, toe naar een gezamenlijke afspraak in het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BOL). De belangrijkste punten voor de regio zijn:

- Gemeenten spelen zelf een cruciale rol bij het realiseren van de mobiliteitstransitie. De wijze waarop bijvoorbeeld een nieuwbouwwijk wordt ingericht, bepaalt of vooral gebruik wordt gemaakt van de fiets, het openbaar vervoer of de auto.
- Met de uitvoering van de drie onderzochte maatregelpakketten worden niet alle doelen voor de lange termijn gehaald. Het is daarom belangrijk om voor de periode na 2040 te verkennen of structuurmaatregelen nodig zijn om de schaa sprong te faciliteren.
- Vanuit de regio's is de wens om samen met Rijk en provincie een uitvoeringsprogramma op te stellen met duidelijke afspraken over ieders inzet de komende jaren.

A50

Het Rijk zette bij de Voorjaarsnota 2025 de middelen voor de A50 elders in. Daardoor ligt de verbreding van de A50 voor onbepaalde tijd stil. Dit verslechtert de bereikbaarheid tussen Nijmegen en Eindhoven. Samen met de provincie werken we aan maatregelen.

De provincies Noord-Brabant en Gelderland dienden een compensatiepakket in. Dit pakket stond op de agenda van het BO MIRT-overleg met het Rijk op 5 januari 2026. De maatregelen zijn door het Rijk beoordeeld. Op basis hiervan is er voor IenW geen basis om financiële middelen toe te kennen voor de maatregelen. Wel zijn er bestuurlijke afspraken gemaakt over het programma Spitsspreiden en -mijden.

In onze zienswijze op de Nota Ruimte spraken we onze zorgen uit over het stilleggen van de verbreding (Ewijk-Paalgraven). We vroegen het Rijk om te investeren in alternatieven, zoals het spoor. Denk aan de IJssellijn (Zwolle-Arnhem-Nijmegen-Den Bosch-Roosendaal) en betere verbindingen tussen Nijmegen, Den Bosch en Eindhoven. Dit is belangrijk door de groeiende economische relatie met Brainport Eindhoven.

A325/N325

Er is op 5 februari bestuurlijk gesproken over een afwaardering naar 80 km op het traject Ressen en Nijmeegseplein met de volgende restricties:

- Behoud van vlucht/doelgroepstrook.
- Provincie stelt in 2026 een ontwerp en kostenraming op.
- Ingaan maatregel na realisatie doortrekking A15.
- Gemeenten hebben zorgen geuit over toename van (vracht)verkeer op het onderliggend wegennet en dat we dat moeten monitoren.

Daarnaast is een akkoord bereikt over de vervanging van de viaducten Kampsestraat, Rijkerswoerdsestraat en Kattenleger en zijn de eerste resultaten van het onderzoek “Bus over A15” gepresenteerd.

Slim & Schoon Onderweg

Er zijn afspraken met Rijk en provincie gemaakt over het programma Slim & Schoon Onderweg 2026-2027. Het is de eerste keer dat we meerjarige afspraken hebben kunnen maken. Het programma is verbreed met een expliciete fietsstimulering, hinderaanpak en bewonersbenadering.

We startten met de fietsstimuleringsapp ‘Da's zo Gefietst’, als opvolger van de Dumoco-app. Er zijn campagnes, diverse challenges - zowel algemene challenges voor de hele regio als specifieke challenges voor grote werkzaamheden of bedrijventerreinen - en een netwerk van beloningspartners waar mensen hun punten kunnen verzilveren.

Door de werkzaamheden aan de betonnen IJsselbrug op de A12, hebben we een uitgebreid pakket aan maatregelen ontwikkeld om mensen minder en anders te laten reizen. Zo zijn er 150 pakketten uitgedeeld aan werkgevers, er is een fietschallenge georganiseerd, er zijn Fix je Fietsdagen en er is naast de reguliere ebike-probeeractie ook een overbruggingsbike, waarbij werkgevers voor de totale duur van de werkzaamheden een ebike voor hun medewerkers kunnen huren.

Met The Economic Board (TEB) bespraken we het voorstel ‘Spreiden en mijden’. Onderwijsinstellingen onderzoeken hoe zij collegetijden kunnen spreiden. We verwachten dat bedrijven zich hierbij aansluiten.

Digitaliseringsopgave Mobiliteit

We brengen samen met gemeenten digitale weg- en verkeersgegevens op orde en houden deze actueel. Dit sluit aan bij de landelijke digitaliseringsopgave en de ITS-richtlijn (Intelligent Transport Systems), die eind 2025 inging. Eind maart informeerden we de wegbeheerders weer. We bespraken hoe zij weggegevens volledig en betrouwbaar digitaal beschikbaar kunnen maken. Met deze gegevens informeren en sturen we reizigers beter via apps, navigatie en andere technieken.

Spoor

GNOE (Goederenrouting Noord Oost Europa)

Op 21 januari besloot het DB+ tot de start van een herijking van de bestuurlijke opdracht voor het dossier GNOE. We lopen hiermee vooruit op de resultaten van het lopende onderzoek naar nut- en noodzaak. In maart hebben we de standpunten van de vijf regiogemeenten Arnhem, Nijmegen, Overbetuwe, Rheden en Zevenaar geïnventariseerd. Dit is leidraad voor het bestuurlijke gesprek in het tweede kwartaal.

UAD (Utrecht Arnhem Duitse grens)

Het concept-eindrapport van het UAD-onderzoek is afgerond. We bespraken dit in februari met provincies en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. De conclusie is duidelijk: de plannen voor de corridor na 2040 zijn nu financieel niet haalbaar. Het gaat om varianten met:

- snelheden tot 160 km/u;
- acht intercity's;
- twee internationale treinen;
- invoering van ERTMS.

De kosten liggen tussen de 4 en 4,5 miljard euro. Het Rijk krijgt de cofinanciering niet rond. Daardoor kunnen we nu geen gebruik maken van Europese TEN-T-middelen. Een andere belangrijke conclusie: een vrije spoor kruising bij Arnhem-Oost is niet nodig voor deze corridor.

De betrokken partijen willen vervolgonderzoek. Hierbij kijken we naar:

- lagere snelheden (140 km/u);
- gedeeltelijke snelheidsverhoging;
- uitbreiding van de corridor richting Amsterdam en Nijmegen.

Ook starten we waar mogelijk met 'quick wins' en maatregelen die altijd nuttig zijn. In het BO MIRT van najaar 2026 valt het definitieve besluit over deze corridor.

3.2 Productieve regio

Regionaal Programma Werklocaties (RPW)

Nu het RPW officieel is vastgesteld door Gedeputeerde Staten ligt de focus op uitvoering. In het eerste kwartaal van 2026 zijn we daarmee gestart. We organiseerden meerdere werksessies met gemeenten, de provincie, het ministerie van Economische Zaken en Regio Foodvalley. In deze sessies brachten we in kaart wat nodig is om de doelen uit het RPW te halen, zoals capaciteit, kennis en instrumenten. We werken aan plannen voor de herstructurering van drie pilotlocaties in Arnhem, Duiven en Nijmegen. Samen met de provincie en Oost NL zetten we hiervoor concrete stappen.

Om op alle andere terreinen aan de slag te kunnen met ruimtelijke optimalisaties, zijn er gesprekken gevoerd met de provincie. Dit ging over het ter beschikking stellen van de juiste instrumenten en financiering. Dat heeft geleid tot extra cofinanciering. Verder beoordeelden we in het eerste kwartaal twee ingediende locaties voor nieuwe ontwikkelruimte (eerste tranche).

Lobby en Public Affairs

We startten met de uitvoering van de lobbystrategie voor de Productieve regio.

De inzet richt zich op:

- versnelling van de herstructurering van werklocaties, onder andere via deelname aan een pilot van het ministerie van Economische Zaken;
- verbetering van de binnenhavens in Arnhem en Nijmegen en versterking van vervoer over water.

Mkb dienstverlening

Om mkb'ers beter te ondersteunen, werkt de GMR samen met alle betrokken stakeholders gericht op onderzoek, gericht doorverwijzen, strategie en landelijke aansluiting, overzicht van het aanbod en kennisdeling met andere regio's.

De doorverwijstool RegioLink is verder ontwikkeld en getest in de praktijk. Uit de tests blijkt dat de tool goed werkt voor het gericht doorverwijzen van ondernemers. Ook namen we deel aan bijeenkomsten met andere Gelderse regio's. Hier vergeleken we verschillende doorverwijstools en deelden we kennis. Daarnaast startten we (met TEB als trekker) een pilot binnen de landelijke actieagenda mkb. Hiervoor is 100.000 euro door het Rijk als cofinanciering beschikbaar gesteld. Met dit budget organiseren we bijeenkomsten waarin de vragen van mkb'ers centraal staan. We rondde een inventarisatie af van mkb-communities in de regio. Dit onderzoek laat zien hoe deze netwerken elkaar kunnen versterken. We verwerken de resultaten in RegioLink. Tot slot zijn we gestart met het opstellen van een plan van aanpak voor de verdere ontwikkeling van de mkb-dienstverlening, samen met regionale partners.

Human Capital

Op 5 februari organiseerden we het symposium 'Verander Dichtbij'. Professionals uit onderwijs, overheid en bedrijfsleven werkten hier samen aan oplossingen voor de krapte op de arbeidsmarkt en het versnellen van vernieuwingen van de arbeidsmarkt.

Duurzame logistiek (integraal speerpunt met Opgaven Circulaire en Verbonden regio)

De druk op de logistieke keten neemt in hoog tempo toe. Met de komst van de vrachtwagenheffing, oplopende filedruk en een aanhoudend tekort aan chauffeurs, wordt het steeds lastiger om logistieke stromen betaalbaar en betrouwbaar te houden. De overstap van weg naar water biedt een direct toepasbare en toekomstbestendige oplossing. De logistiek makelaars die werkzaam zijn in de GMR, helpen het bedrijfsleven met deze stap om CO₂- en KM (kilometer)reductie te realiseren. De resultaten die zij afgelopen jaar hierbij bereikt hebben zijn:

Regio	CO ₂ reductie / jaar	KM reductie NL / week	KM reductie GLD / week
GMR	59.000.855	469.169	48.817
Rivierenland	36.828.905	263.462	92.673
Stedendriehoek	17.242.764	99.387	30.618
Noord-Veluwe	16.795.920	36.538	-
Foodvalley	14.555.636	2.375	79
Achterhoek	4.236.162	-	-

We hebben belangrijke stappen gezet in de verduurzaming van de logistiek.

Het BO MIRT keurde op 8 januari het realisatiepact voor de goederenvervoercorridors goed. Dit pact is opgesteld samen met de gemeente Nijmegen, de provincie Gelderland en het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. De eerste fase bestaat uit:

- verkenning van truckparkings en clean energy hubs;
- ontwikkeling van logistieke laadinfrastructuur;
- een routekaart voor zero-emissie binnenhavens;
- een visie en roadmap voor circulaire binnenhavens;
- uitbreiding van walstroom.

Bij de uitvoering zoekt het knooppunt Nijmegen, naast het bedrijfsleven en de regionale onderwijsinstellingen, nadrukkelijk de samenwerking met knooppunt Tiel op specifieke (deel)projecten. Beide Gelderse knooppunten vervullen een complementaire rol binnen de corridor Rotterdam-Duitsland.

Daarnaast droegen logistiek makelaars bij aan energievraagstukken op bedrijventerreinen, zoals in Bijsterhuizen en Andelst. Ze gaven bedrijven inzicht in de overstap naar elektrisch vervoer en de gevolgen voor de energiebehoefte.

Tijdens het jaarcongres organiseerden we, in samenwerking met provincie Gelderland en ondernemers van Port of Nijmegen, een rondvaart door de binnenhaven van Nijmegen over de sleutelrol van de haven(s) in de regio.

3.3 Circulaire regio

Grondstoffen en Ketens

In het eerste kwartaal vonden, verspreid over de regio, twee intervisiesessies circulair inkopen plaats. De intervisie circulair opdrachtgeven en inkopen focust op onderhoud/verbouw en

nieuwbouw/renovatie van gemeentelijk vastgoed. In de week van 19-26 maart was de week van de circulaire economie. Vanuit de GMR waren we zichtbaar op het Congres Circulair Ondernemen in Utrecht en verzorgden we bij de provincie Gelderland een succesvolle inspiratiesessie over regionale samenwerking van circulaire GWW (Grond-, weg- en waterbouw).

Circulaire Bouw en Infra

We startten samen met Cirkelstad een leertraject Toekomstbestendig Bouwen, waarin tien projecten uit de regio onder de loop genomen worden en een community of practice opgebouwd wordt.

De GMR is een samenwerking aangegaan met KlimaatTop Gebouwde Omgeving (KTGO), gericht op het versnellen van de verduurzaming van de gebouwde omgeving. Dit leidt tot regelmatige gezamenlijke communicatie en aanwezigheid van de GMR op de Klimaatop GO (4-5 november). Verder dragen we bij aan de invulling van de 'duurzaamheidsschuif' van het "mengpaneel" voor gebiedsontwikkeling. Daarnaast leveren we input om circulariteit onderdeel te laten zijn van de regionale bouwstroom voor sociale huurwoningen. En we stemmen af met de Omgevingsdienst Groene Metropool over het toepassen van het instrumentarium voor conceptueel en circulair bouwen bij vergunningverlening.

We organiseerden bijeenkomsten en een webinar om onze Europese partners te laten kennismaken met het succes van Schoon Emissieloos Bouwen in de GWW.

Het stimuleren van hergebruik van materialen kreeg met negen gemeenten een vervolg in de vorm van een licentie voor de digitale materialenbank DuSpot.

Klimaatadaptatie

Het eerste kwartaal organiseerden we meerdere bijeenkomsten over klimaatbestendig bouwen. Voor het woningbouwproject De Horst West is bijvoorbeeld met kennisinstellingen, bedrijven en overheden onderzocht hoe klimaatadaptief kan worden gebouwd. Dit voorbeeld is gebruikt tijdens de bestuurlijke integratietafel over de samenhang tussen klimaatbestendig bouwen en ruimtelijke ontwikkeling en verstedelijking. Het project De Horst West was daarvoor belangrijke input.

Energietransitie

Vrijwel alle gemeenten en waterschappen hebben de Regionale Energiestrategie 2.0 vastgesteld.

Op initiatief van de GMR is dit kwartaal de TKI-subsidie toegekend aan Heijmans Energie B.V. en Positive Energy Solutions. Met deze subsidie wordt het concept *Netbewuste Nieuwbouwwijk met LEF* getest en uitgewerkt tot een schaalbaar technisch, juridisch en organisatorisch model voor toepassing in nieuwbouwwijken.

Bij de Tempotafel is toelichting gegeven op het prioriteringskader van de Autoriteit Consument en Markt (ACM) en netbewuste woningbouw. We zijn in overleg met de provincie Gelderland en de netbeheerders hoe woningbouwprojecten toch kunnen worden aangesloten en op welke wijze we zoveel mogelijk netbewust kunnen bouwen.

Netbeheerder TenneT kondigde een mogelijke stop op aansluitingen voor kleinverbruikers aan. Daarom is hierover een webinar voor bestuurders en ambtenaren georganiseerd.

LOAN (een samenwerking voor de verkenning van mogelijkheden voor geothermie van Lingewaard, Overbetuwe, Arnhem en Nijmegen) rondde dit kwartaal de inventarisaties af van zowel geothermie operators als financieringsmogelijkheden.

Op het thema waterstof (H2) zijn twee onderzoeken afgerond: één naar aansluitingen op de H2 backbone in Gelderland en één naar de aftakking bij Brick Valley.

De regionale bronnenstrategie warmte is afgerond. Binnen Cluster Noord stelden acht noordelijke GMR-gemeenten gezamenlijk een blauwdruk vast voor een collectief warmtesysteem. Daarnaast maakten wij procesafspraken met gemeenten en Vattenfall over de ontwikkeling van een warmtebron bij RWZI Nieuwgraaf.

Het ministerie van VRO stelde middelen beschikbaar via de GMR voor regionale ondersteuning bij de uitvoering van de Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie.

Er is een workshop 'bespaarplannen' gehouden met GMR-gemeenten. Daar werd stilgestaan bij de vraag: hoe kunnen we de besparingsdoelen van gemeentes nog steviger verankeren in hun onderhoudsplannen, in het kader van de regionale afspraken voor het duurzaam inkopen van energie. Daarnaast is het eerste gemeentelijke circulaire zonneproject gerealiseerd in de regio. Op het dak van het Musiater in Zevenaar liggen nu 112 circulaire zonnepanelen (recyclebaar, lichtgewicht, geen PFAS, geen giftige stoffen) van Solarge.

Het REE (Regionaal Expertiseteam Energie) hielp in het eerste kwartaal 19 bedrijven. Er werden acht basisadviezen verstrekt. Daarnaast zaten er elf bedrijven in een collectief traject.

Er lopen twee collectieve projecten waarin REE een rol vervult: op Herveld Andelst Zetten (gemeente Overbetuwe) speelt een netcongestiescan en er vond een inventarisatie plaats rond het Warmteschap TPN West (gemeente Nijmegen).

Verder zijn met gemeenten Arnhem, Beuningen, Berg en Dal, Westervoort, Lingewaard en Wijchen voorbereidende gesprekken gevoerd over in 2026 gezamenlijk op te zetten projecten om bedrijven advies te geven over verduurzaming.

3.4 Ontspannen regio

Recreatie en toerisme

Belevingskaart Romeins Verleden

Tijdens ons regiocongres is de nieuwe Belevingskaart Romeins Verleden onthuld. Een fysieke, handgetekende kaart die bewoners en bezoekers uitnodigt om vier eeuwen Romeinse geschiedenis in onze regio te ontdekken én te beleven.

De kaart brengt de rijke gelaagdheid van het Romeinse verleden overzichtelijk samen en maakt historische locaties en hun verhalen letterlijk zichtbaar. Legerkampen, wachttorens, archeologische vindplaatsen, musea, wandel- en fietsroutes en kunstwerken zijn samengebracht in één rijk geïllustreerde belevingskaart. Wie goed kijkt, ontdekt steeds meer details.

Onze regio maakte circa vier eeuwen deel uit van het Romeinse Rijk. Duizenden archeologische vondsten en bijzondere vindplaatsen - waaronder locaties die deel uitmaken van de Neder-Germaanse Limes - onderstrepen de internationale betekenis van dit erfgoed.

Cultuur

Field labs en digitaal platform amateurkunst en vrijwilligers

Vanuit het speerpunt cultuur ondersteunden we zogenaamde 'fieldlabs'. Fieldlabs zijn organisaties in kleine gemeenten die een centrale rol spelen voor amateurkunst. Zij ondersteunen financieel en organisatorisch het in kaart brengen, ondersteunen en innoveren van hun amateurkunstenveld. We hebben de fieldlabs ondersteund in Overbetuwe-Lingewaard (Clic!), Liemers (Cultuurfabriek) en Veluwezoom (Zoomerij).

Door de fieldlabs hebben we beter inzicht in de actuele situatie van het amateurkunstenveld in de GMR. We zien dat het amateurkunstenveld toe is aan verandering die zonder externe steun en goede verbinding niet op gang komen. Dankzij de fieldlabs krijgen die veranderingen zoals innovatie, governance en infrastructuur, een impuls. Om dit nog verder te stimuleren, gaven we Cultuur Oost opdracht om een digitaal ondersteuningsplatform te ontwikkelen gericht op amateurkunst en vrijwilligers in de GMR. Dit digitaal platform is nu in de testfase.

3.5 Groene groeiregio

Wonen in balans: versnellen van de woningbouw

Actualiteiten Woondeal

Er is afscheid genomen van de bestuurlijk trekker van de Woondeal, wethouder Gea Hofstede. In haar [terugblikkende interview](#) benadrukt zij de intensieve samenwerking binnen de regio en de stappen die zijn gezet om de woningbouw te versnellen. Daarbij kijkt zij terug op de gezamenlijke inzet van gemeenten, corporaties, marktpartijen en andere partners om invulling te geven aan de woningbouwopgave.

Op 17 maart vond de eerste tempotafel van 2026 plaats, waar ruim 40 publiek-private partners aanwezig waren. Tijdens de bijeenkomst is stilgestaan bij een aantal regionale actualiteiten, zoals het woonbehoefteonderzoek, de regionale bouwstroom en de realisatiecijfers van de woningbouw. Dit laatste laat zien dat de aantallen in de regio op koers liggen en dat ook in 2025 de geplande woningbouwproductie is gehaald met ruim 3.000 gerealiseerde woningen. Tegelijkertijd is benadrukt dat het noodzakelijk is om het huidige tempo vast te houden. Met nadruk op de start van de bouw, waar momenteel vertragingen zichtbaar zijn.

Verdieping woonbehoefteonderzoek

Tijdens Regio Overleg(t) van 4 februari vond een verdiepend gesprek plaats over het regionale woonbehoefteonderzoek. Het onderzoek is in februari gedeeld met de gemeenten, inclusief concept-collegebesluit en een raadsinformatiebrief. [Het woonbehoefteonderzoek staat op onze website.](#)

Bouwstroom

Woonkr8 stuurde de bestuurders van de GMR een brief met een aanbod van corporaties om de woningbouw te versnellen door een bouwstroom op gang te brengen. Wij hebben dit initiatief omarmd en in de regio is daarom gewerkt aan een reactiebrief ter ondersteuning van de bouwstroom. Deze ondersteuningsbrief vanuit de Colleges is gestuurd aan de regionale woningcorporaties.

Huisvesting van aandachtsgroepen, waaronder arbeidsmigranten

De voortgang van de huisvesting van arbeidsmigranten wordt momenteel in een dashboard gepresenteerd, onderdeel van de woningmarktmonitor. Dit dashboard biedt inzicht in beleid, uitvoering en opgave per gemeente. In het derde kwartaal van 2026 wordt een geactualiseerde versie beschikbaar gesteld, gebaseerd op recentere cijfers (peiljaar 2024). Hiermee ontstaat een actueler beeld van de opgave in de regio.

De stuurgroep Huisvesting Arbeidsmigranten heeft de wens uitgesproken om eind 2026 te komen tot een convenant of afsprakenkader huisvesting arbeidsmigranten.

Op 26 maart organiseerden wij, samen met Arnhem en Nijmegen, een ontbijtsessie met o.a. uitzenders en huisvesters. Met deze partijen ging het gesprek o.a. in op huisvesting, werk, informatievoorziening en registratie, maatschappelijke ondersteuning, criminaliteit, uitbuiting en overlast. Ook in deze sessie is het belang van een nieuw convenant benadrukt.

Startnotitie Fair Share

Een van de doelen van de afspraken in het Regionaal Afsprakenkader Huisvesting Aandachtsgroepen is te komen tot een evenwichtig aanbod van huisvestingsmogelijkheden in de regio. Met de startnotitie die is vastgesteld, wordt een proces geschetst om te komen tot een ruimtelijk overzicht van aanbod en behoefte aan huisvesting voor speciale doelgroepen in de GMR. Tijdens Regio Overleg(t) in september is dit gereed om te bespreken.

Leefomgeving: Verbinden van de ruimtelijke opgaven

Zienswijze Gelderse omgevingsverordening

In samenwerking met de gemeenten is een regionale zienswijze opgesteld op de Gelderse Omgevingsverordening. De oorspronkelijke deadline voor indiening lag op 25 maart. Vanwege de verkiezingen en het reces diende de GMR een pro forma zienswijze in. Daarbij is uitstel verleend om de definitieve zienswijze uiterlijk 8 april 2026 in te dienen. Deze is inmiddels ingediend.

Gelderse Omgevingsvisie

Op 6 maart was er een bestuurlijke bijeenkomst over de nieuwe Gelderse Omgevingsvisie. Ook tijdens het Regio Overleg(t) van 4 februari 2026 gaf de Gedeputeerde hierover een presentatie. Tijdens deze overleggen bespraken de bestuurders van de GMR de belangrijke doelen van de regio, zoals belang van goede randvoorwaarden bij woningbouw. Denk aan de Groene Scheggen, voldoende mobiliteitsmaatregelen en netcongestie.

NOVEX Arnhem-Nijmegen-Foodvalley

Vanuit NOVEX zijn er belangrijke onderzoeken afgerond of opgestart:

- Onderzoek naar realisatiestrategie Groene Scheggen (opgestart).
- Onderzoek naar 4 concrete casussen Onrendabele toppen (opgestart).
- Verkenning regionale investeringsagenda (RIA) NOVEX (opgestart).
- Netwerkanalyse mobiliteit (afgerond). Dit onderzoek geeft inzicht in de mobiliteitsgevolgen van de verstedelijking (zie 3.1 Verbonden regio).

4. Tot slot

Het volgende kwartaalbericht verschijnt eind juli 2026.

[Eerdere kwartaalrapportages](#) lezen? Ze zijn te vinden in onze [online documenten](#), waarin we verantwoording afleggen, verslag doen van onze werkzaamheden en andere officiële stukken.

Daarnaast verschijnt maandelijks [onze nieuwsbrief](#) waarin we informeren over actuele ontwikkelingen.

**GROENE
METROPOOL
REGIO** ARNHEM
NIJMEGEN

Nieuwe Stationsstraat 10
6811 KS Arnhem
info@gmr.nl
www.gmr.nl